

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Clerul și opera păcii universale.

— Ecouri. —

Mare putere este în om inima — zice, cu multă dreptate, episcopul francez Dupanloup de Orleans.

Când a plâsmuit Dumnezeu pe om, a așezat într'ânsul o scânteie din ființa sa divină. Scânteia aceasta, care uneori se aprinde și arde cu flacăra, strălucește, împresoară, străbate și încălzește tot ce-i iese în cale, este *iubirea*.

Iar vatra sau căminul acestui foc dumnezeesc în om este: *inima*.

Inima este buzola firii omenești. S'ar putea spune, că toate sentimentele, toate gândurile, toate planurile și toate hotărârile mai de seamă ale omului izvorăsc și pleacă dela inima lui.

Inteligența, sau rațiunea, oricât ar fi de aleasă și superioară, nu e o forță decizivă, nu are rol conducător în acțiunile și hotărârile omului.

Fără îndoială, spiritul sau intelectul aruncă multă lumină, dar lumina lui de obicei e ca razele soarelui de iarnă, care te orbesc, dar nu încălzesc.

Inima însă încălzește, cucerește și răpește cu sine. Ea știe să fructifice, să miște și să angajeze la muncă facultățile și calitățile sufletești ale omului. Ea naște hotărârile și acțiunile, cari scot la iveală caracterul și valoarea omului.

Inima, cu urzeala de iubire dintr'ânsa, țese legătura intimă dintre om și Dumnezeu, precum și raportul social dintre om și om.

Orice ar vorbi rațiunea, dacă inima tace, gândurile omului nu se îndreaptă nici cătră făcătorul său din ceruri, nici cătră semenii săi de pe pământ.

Numai inima, cu iubirea ei, această putere veșnică și superioară, nobilizează și înalță pe om spre sferele luminii și virtuții.

Inima l face pe om să s'avânte la fapte eroice, la jertfire și abnegațiune, după cum durere, tot prin ea poate să cadă omul în greșeli și păcate.

Prin inimă se înalță omul, și se distinge înaintea semenilor săi, — și tot prin ea cade și se prăbușește.

Cu inima ne bucurăm, cu ea suferim. Toată fericirea și nenorocirea vieții noastre atârnă dela inimă. Pentru că ea este lăcașul virtuților, dar și cuibul patimilor.

Lumină și întunec, eroism și lașitate, bunătate și răutate, nobleță și ticăloșie, dragoste și ură, toate frumusețile și toate urâciunile își găsesc adăpost cald înăuntrul inimii omenești.

În ascunzișurile ei misterioase, în taințele ei nepătrunse se adăpostesc și zac împreună cele mai izbitoare contraste, între cari, în chip firesc, se desfășură și se urmează cele mai crâncene lupte și ciocniri.

O luptă continuă se dă în inima omului între principiul *binelui* și al

răului, — luptă, care s'a declarat într'ânsul din ceasul plâsmuirii sale.

În lupta aceasta pornirile cele rele, patima și egoismul, adeseori au covârșit virtutea și au innăbușit iubirea, flacăra divină, aprinsă în inimă de însuși Dumnezeu. Pornirile josnice sunt mai puternice și mai fecunde în firea omenească, decât calitățile nobile și superioare, pe cari le împresoară apoi, cum înecă buruienile rele floricelele gingașe din stratul nepliviv.

Astfel din materia divină a iubirii, cu care a înzestrat Dumnezeu pe om, acesta — mânat în chip fatal de slăbiciunile și pornirile egoiste ale firii sale, — a început a-și urzi pânza blestemată a tuturor păcatelor și fărădelegilor.

După un timp inima omului s'a închis, s'a învârtoșat și s'a scufundat în adâncul disgustător al propriilor ei porniri spre rău. Scânteia iubirii a ațipit; omul a pierdut legătura și cunoștința de Dumnezeu.

*

Atunci s'a coborât Mântuitorul pe pământ.

Trimis de iubirea Tatălui, el a luat chip omenesc și a venit în lume să înalțe inima omului cea căzută, s'o curățească și s'o primenească. Să sufle și să spulbere spuză răutății, ce se îngămădise asupra ei și s'aprinză de nou jăratecul stâns al iubirii și bunătații sale divine. Să tămăduiască de boale, să restaureze și să reformeze complet inima, buzola firii omenești.

Intreagă evangelia lui Cristos pare a fi menită exclusiv pe seama inimii omenești. Nici o vorbă, nici o parabolă, nici o predică și nici o minune nu este în cuprinsul evangeliilor, care n'ar fi îndreptată asupra inimii, pentru că s'o atingă, s'o miște și s'o cucerească. Chiar și atunci, când se adresează minții sau rațiunii ascultătorilor, pare că o face intenționat numai pentru că cu atât mai ușor să poată străbate la inima lor, înfiorându-i coardele înghețate.¹

Restaurarea și înălțarea inimii nu se putea face, decât aprinzând într'ânsa focul dragostei divine. De aceea temelia și esența, alfa și omega evangheliei sale, este *iubirea*, după cum constată și autorul, de care ne-am ocupat în articoli precedenti și căruia în punctul acesta îi dăm toată dreptatea.

— Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din *toată inima ta* — zice Mântuitorul — și pe de aproapele tău ca însuși pe tine! Atunci ai împlinit toată legea și prorociei. Iar ucenicilor săi le spune: Atunci vă vor cunoaște, că sunteți învățăceii mei, când veți avea dragoste între voi!

Pentru învierea dragostei acesteia s'a intrupat, a viețuit ca om, a învățat cu cuvântul și cu fapta, a suferit și a murit, binecuvântând de pe lemnul crucii pe cei, cari l-au răstignit.

¹ B. Dupanloup: Viața Domnului nostru Iisus Cristos, pag. 23.

Iată temelia pe care a început Mântuitorul Cristos *opera de educație a inimii omenești!*

Continuarea și desăvârșirea acestei opere grandioase a lăsat-o apoi moștenire apostolilor săi, înțelegători prin inspirație divină, dela cari a trecut asupra învățăceilor lor, așezați, după vreme, în fruntea societății, care a format biserica lui Cristos cu așezămintele ei. Lucrarea aceasta de reformare și înălțare a inimii a trecut și a rămas astfel în grija bisericii creștine, constituind chemarea și îndatorirea de căpetenie a *clerului ei*.

A propovădui cu tăria convingerii și cu frumuseța neîntrecută a cuvântului apostolesc *dragostea evanghelică*, a o practica în fapte și a munci în tăcere și cu răbdare la sădirea și cultivarea ei în inimile omenești, — *aceasta este pe scurt porunca cea dintâi și chemarea adevărată a «urmasilor lui Cristos» pe pământ.*

Subliniem cuvintele acestea pentru că, cum se va vedea, *aici* începe și misiunea sau rolul preoțimii creștine în *munca gigantică pentru înfăptuirea păcii universale.*

*

Măreață și sublimă chemare! Dar nespuse de grea și anevoioasă pe umerii unor simpli muncitori, în inima cărora încă se ciocnesc pornirile bune și rele, virtuțile și slăbiciunile legate în chip fatal de firea omenească.

Nu poate da omul împrumut aceea ce-i lipsește. Nu poate sădi iubirea în inimile altora, cel care nu o are întru sine. Pentru a putea vesti și cultiva dragostea între oameni se cere mai întâi, ca însuși preotul să aibă o inimă plină cu dragostea lui Cristos.

Tămăduirea boalei trebuie să înceapă deci dela doctor și opera de educație dela dascăl, pentru a putea să treacă pe urmă asupra altora.

O astfel de lucrare, pe care a început-o un Dumnezeu și au s'o continue oameni muritori, netăgăduit, că pe lângă deosebit *dar*, pricepere și râvnă supraomenească, reclamă și o *vreme*, a cărei lungime nu se măsură cu ochii prevederii noastre.

E grea și anevoioasă opera de restaurare și educație a inimii omenești, pentru că pornirile bune și nobile sunt, cum spuneam, mai puține și mai gingașe decât patimile și înclinările spre rău. Apoi arma cuvântului evanghelic, aproape singura ce stă la îndemâna clerului în scopul acesta, este mult mai delicată și mai inofensivă, decât mulțimea armelor, inventate de principiul răului, pentru a zădărnici opera bisericii lui Cristos. Din mulțimea semintelor aruncate de vestitorii cuvântului evanghelic numai una cade pe pământ roditor. Celelalte cad în drum, pe peatră și între mărarăcini, sau și dacă cad pe pământ bun, vin duhurile dușmane și le vântură. În holda, în care preoții cei harnici samănă grâu curat, mâni diavolești vin și aruncă neghină. Iar în fața altarelor și a crucii lui Cristos se înalță

pretutindeni o mulțime de zidiri profane, clădite pe temeiurile egoismului și intereselor lumești, cari au aerul de a sfida zidirea ideală, începută de fiul lui Dumnezeu.

În chipul acesta munca clerului nu poate înainta, decât foarte cu a-nevoie, pentru că — cum am spus — aproape tot ce se zidește ziua, peste noapte cade și se surpă...

Pare că numai acolo stă tare și se ridică zidirea măreață unde se zidește într'ânsa un suflet: *sufletul preotului*, plin cu dragostea lui Cristos.

Munca clerului la zidirea inimii omenești și umplerea ei cu dragostea cerută de Mântuitorul, se urmează acum de aproape două mii de ani și nu este dat nouă a ști, cât are să se mai continue și când va lua sfârșit.

Până atunci în lăuntru inimilor omenești se vor urma de sigur și luptele dintre principiul binelui și al răului, dintre virtute și păcat, asemenea curentelor protivnice de vifore înfricoșate, cari se încrucișează mereu în adâncurile apelor mării, ridicând valuri înspumate la suprafața ei. Expresiunea și manifestarea esterioră a acestor ciocniri ascunse vor fi și mai departe luptele și războaiele, dintre oameni și popoare, — cari ne apăr astfel ca niște uriașe unde însângerate pe marea vieții omenești, zbiciuită de viforul năpraznic al ispitelor. În frământările și războirile acestea zace pare că taina nepătrunsă a tragicului firii omenești, căreia provedința divină i-a rânduit, ca numai prin propriile ei suferințe și naufragii să poată ajunge *la limanul păcii* și al mântuirii...

*

La acest liman de pace atunci credem, că va ajunge lumea pământeană, când asupra inimilor omenești va fi pus stăpânire deplină dragostea și bunătatea Mântuitorului. Dragostea, care — după cum atât de clasic o caracterizează apostolul — îndelung *rabdă*, se îndură, *nu pismuiește*, *nu se înalță*, nu se trufește, nu defaimă, nu caută *ale sale*, nu se mânia, *nu gândeste răul*, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr, *toate le suferă*, toate le crede, la toate nădejde are, dragostea, care nici odinioară *nu cade*.¹

Când *dragostea* aceasta se va sălășlui în inimile oamenilor dela împărați și diplomați până la umilii cerșitori dela ușa bisericilor, când de glasul ei, iar nu de glasul «rațiunii», cum crede învățatul Faye și autorul articolului în chestiune, — vor asculta, și de povața ei cuminte și domoală se vor călăuzi în hotărârile și acțiunile lor, atunci putem nădăjdui, că nu vor mai fi certe, dușmăni și lupte pe pământ. Egoismul, orgoliul și lăcomia vor dispărea și cei tari nu vor mai râvni la averea spirituală și materială a celor slabi. Mila și adevărul se vor îmbrățișa, dreptatea cu pacea se vor săruta.

Inima omenească va fi un palat miraculos, în care se va pogori în-

¹ Pavel cătră Cor. I, 12. 13.

gerul păcii. Și preste toată lumea se va așterne ca un lînțoliu alb, *pacea și bunăvoirea...*

Epoca aceasta, de profetică viziune, este însă menită să plutească în sferile speranțelor mângăitoare și perspectivelor grandioase, pe cari ni le deschid — nu congresele pentru pace, — ci *credința, nădejdea și dragostea* evangheliei lui Cristos.

Chemarea clerului și a bisericii creștine de a munci, cu toate puterile și mijloacele desenate de întemeietorul ei, pentru coborârea prin dragoste a păcii universale, este o chestiune, care va fi pururea obiectul preocupărilor de actualitate.

Pacea universală însă este și rămâne supremul ideal și cel mai frumos vis al omenirii, înfăptuirea căruia se țese necurmat la războiul vremii nemărginite... Gh. Tulbure.

Războiul.

Pentru astăzi putem să dăm următoarele știri de pe câmpul de război: În Carpați decurg luptele și acum, mai ales la pasul Ducla, unde Rușii au primit ajutor însemnat; dar trupele noastre se poartă vitejește și pozițiile dușmanului sunt rău clătinate. Se va retrage și de aci.

În Bucovina până la Suceava e restabilită ordinea veche. Trenul circulează, jandarmeria și administrația funcționează, iar oamenii, cari s'au fost retrași în munți, vin iarăși la vetrele lor.

În Polonia-rusască de o săptămână se dă o luptă mare. Rușii sunt atacați cu multă vehemență de Germani. Artileria dă focuri neîntrerupt, ziua-noaptea, și pe unele locuri s'au făcut atacuri și cu bajonete; rezultatul final însă se așteaptă încă. Germanii au concentrat apoi trupe foarte numeroase și în apropierea Parisului, pentru a impresura capitala Franciei. Pe celelalte locuri ale câmpului de război situația e neschimbată.

Austro-Ungaria și Italia.

Sub acest titlu publică „Frankfurter Zeitung” un articol mai lung, primit din Viena. Articolul în partea lui finală este de tot interesant și remarcabil. Se spun în el următoarele:

„Un singur diferend discutabil între Italia și monarhia dela Dunăre s'ar putea constata în definitiv: Austria din vremuri vechi deține în posesiunea ei câteva teritorii, cari din punctul de privire al siguranței sale strategice, sau al comerțului ei, nu îi sunt tocmai indispensabile. Aceste teritorii sunt locuite de Italieni, iar naționalismul regatului Italiei, din motive de ale unității naționale, pretinde pe seama țării sale cu ferventă dornică aceste regiuni. Este *Trientul din Tirolul de sud*, și

eventual o părticică de la malul râului Isonzo, de lângă Gorizia. Dealtcum în aceste părți le merge Italienilor foarte bine, administrația acestor cercuri este curată *italienească*, și dacă cineva se poate plânge între Tirolezii italieni și nemți, de vreun dezavantaj, sunt numai Germanii din aceste regiuni. Însă tocmai frecările naționale și în ceea ce privește limba, poate au determinat pe Italienii înflăcărați de entuziasmul lor național, atât dincoace cât și dincolo de frontieră, se aibe dorința, a se vedea uniți într'un singur teritor de stat.

Noi nu putem crede, că o înțelegere asupra acestor dorințe nu s'ar putea face pe cale pacifică. Căci în fine este numai chestiunea unei corecturi a unei rămășițe din timpuri mai puțin agitate, ca cele de azi în ceea ce privește dorințele naționale. Așa, că oricât din partea Austriei împlinirea unor asfel de dorințe ar putea fi considerată drept jertfă, în total această jertfă nu ar stă în nici un raport cu pagubele pe cari un conflict l'ar cauza pentru ambele părți. Dar o deliberare asupra acestui punct diferent s'ar putea face numai pe temeiul §-ului 7 al contractului ce există între tripla alianță (care nu este publicat) și care Italienilor le acordă în anumite cazuri compensațiuni. Dar bine înțeles, numai unei Italiei, care ar rămânea și pe mai departe în tripla alianță s'ar putea face aceste concesii. Și de sine se înțelege, că aceste servicii s'ar pot face numai pentru contra servicii, punct de punct.

Ca Italienii să aibă vre un drept a pretinde deja astăzi ceva, — nu se poate admite. Dealtă parte ca să exploateze strâmtoarea aliatului lor, care se luptă pentru viața lui, nu s'ar uni nici cu caracterul generos al națiunii italiene și nici n'ar corespunde adevăratelor ei interese.

Calea oablă, care totdeauna este și cea mai dreaptă, le designează Italienilor atitudinea în mod necondiționat. Dacă ei nu au putut să meargă în război uniți cu puterile centrale în privința antantei, din cauza respectului ce aveau pentru înțelesul contractului triplei alianțe, ei totuși au trebuit și trebuie să persiste pe lângă necondiționata *neutralitate*. Ori ce altă procedură fie sugerată de cel mai istet diplomat, care le recomandă un „sacro egoismo di patria”, ar fi nedemnă de marea națiune italiană.

Și cei mai vechi italo-fili dela noi să știască a crede măcar într'o astfel de tinută a Italienilor. O simplă comunicare asupra chestiunii, între bărbații de stat conducători ale celor trei puteri, — suntem ferm convinși — că ar spulbera ori ce umbră de falsă interpretare a situației, lămurindu-o pe deplin. Italia își va putea cruța forțele ei pentru chestiunile ce are de rezolvat dincolo de Marea Mediterană. Iar pentru atitudinea ei corectă și înțelegătoare va primi, sub garanța amicului ei, aprobarea îndeplinirii unei dorințe foarte de înțeles, dar ori care altă politică, în ori ce direcție din partea ei, ar fi lipsită de rațiune și chiar criminală, și nu ar sta în nici un raport cu aceea ce ar pune în joc pentru ea însăși. Căci ce altă politică s'ar putea închipui se facă Italia? Italia nu este un stat ca și Germania sau ca Austro-Ungaria, până la un grad oarecare. Dinastia, ca și guvernul, acolo nu au stabilitatea, ca în aceste două vechi imperii, și trebuie se țină seamă în măsură cu mult mai mare de curentul ce domnește în popor. Incontestabil, că se va urma atitudinea corectă a guvernului, dacă pentru hatărul ei se va aduce o jertfă. Noi nici nu ne

indoi, că Austro-Ungaria nu va și face această jertfă, cu atât mai mult, cu cât ea n'are cuvânt a se teme de un conflict cu aliatul ei, și de aceea, dacă îi dă ceva, aceasta o face numai din sentimentul convingerii, că o mergere împreună este pentru viitorul lor și pentru dezvoltarea Europei de cel mai mare folos. De altă parte arătând Austro-Ungaria semne de slăbiciune, Italienii ar putea veni cu pretensiuni exagerate. Dar noi nu credem posibil acest lucru. Pretensiuni irealizabile se fac numai atunci, când scopul lor este provocarea unei rupturi. Și ce interes ar avea, ca Italia să rupă relațiunile ei cu puterile centrale? O victorie a antantei nu este în interesul Italiei. Și Italia numai în cazul, când s'ar lăsa de tot orbită de patimă, ar putea urma o politică, care în mod logic ar contribui la această isbândă. S'a spus adeseori, că Italienii uneori vorbesc, însă nu fac — prostii. Deci cât numai se poate, se va căuta să li se facă posibil, ca ei să rămână rezonabili“.

Dușmanii succesului.

— Tineretului nostru. —

VIII.

Nu fumezi?

Manifestația cea mai elementară a *mândriei* nobile, care am indicat-o ca o proprietate a tineretului, o aflăm în dorința de a fi bărbat.

Adolescentul dintre 15—20 ani încă n'a ajuns la plenitudinea virilității, numai tinde spre aceasta. Prin urmare nu e nimic mai firesc, decât dorul de a ajunge odată această vârstă sorocită de natură. Dar acest dor îndreptățit și firesc poate fi rău dirijat și lucrul acesta se întâmplă foarte des, pentru că se face adeseori confuzie între a fi bărbat și a dă pe bărbatul. Dacă lucrul cel dintâi e nobil și de răvnit, al doilea e ridicol și primejdios, ca tot ce este de altfel prefăcătorie și minciună.

Dorința de a-și da aiere de bărbat se arată la o mare mulțime de tineri prin imitarea prostescă a manifestațiunilor exterioare, ce se pot observa la unii, ori chiar la cei mai mulți oameni înaintați în etate!

Împinși de această dorință nebună și extravagantă, unii tineri înfumurați încep să-și arete bărbăția folosind cuvinte grosolane. Orice și-ar închipui, dar prin astfel de apucături nu reușesc decât să scoată și mai mult la iveală absența părului pe buzele care scot așa vorbe tunătoare!

Precocitatea în anumite viții foarte adeseori nu se datorește altor cauze, decât mâncării și iluziunii deșarte de a se arăta bărbat a unor băiețandri cu botul încă de lapte, pe când în realitate se dovedesc de nește *proști*. Ce se împotrivesc mai mult *bărbăției*, decât înjosirea ființei de om?

O pacoste, în care cad mai adeseori tinerii neexperți cu mâncărime de a dă pe bărbatul, este obiceiul fumatului și abuzului de *tutun*. De aceea vom trata mai întâi despre această rătăcire atât de comună.

„Bărbații fumează, dar copiii nu fumează; totuși e de ajuns să începi a fuma, spre a ieși din șirul copiilor și a fi bărbat.” Rezonamentul acesta absurd împinge pe mulți băieți tineri să fumeze, făcându-i să învingă cu mult curaj greața și scârba celei dintâi țigaretă.

S'ar putea spune multe despre nebunia acestui rezonament. Înainte de toate este un mare număr de bărbați cari *nu fumează* și cei ce fumează nu sunt *bărbați*, pentru că fumează, ci cu totul *dimpotrivă*.

Am zis *dimpotrivă*, pentru că a fuma este pentru cei mai mulți un adevărat *vițiu*, și a te dă pradă unui vițiu, unui obicei *irațional*, înseamnă a fi mai puțin *bărbat*. De altă parte, în anumite țări, mamele neștiutoare ori învățate rău, își înțarcă copiii, punându-le o țigară în gură. Prin urmare ori din ce punct de vedere am privi *fumatul*, n'are a face nimic cu *bărbăția*.

Însă fiind un nărav tare înrădăcinat, foarte mulți se simțesc nenorociți, dacă prietenul lor nu le ofere a țigaretă, însoțindu-o cu întrebarea vicleană: *Nu fumezi?* De aceea avem puțină nădejde să putem abate prin argumente, fie cât de logice, tineretul dela această slăbiciune. Preferim deci să expunem simplu și cinstit, ce înseamnă a fuma și ce este tutunul. Cunoșcând răul acestui obicei urit, tinerii vor vedea, cât de mult își primejduesc prin el *succesul* hărniciei.

Tutunul e una din substanțele cari conțin *alcaloide* și se întrebuițează pentru producerea unei *excitări*, care prin puterea obiceiului ajunge plăcută. La aceste substanțe aparțin, înșirate după gradul lor de stricăciune, teea, cafeaua, tutunul și opiu. Teea e cea mai inofensivă, opiu este cel mai stricăcios. Dar, mulțumită lui Dumnezeu, întrebuițarea opiuului nu s'a generalizat în Europa, ci face ravagii numai în Orient, unde prostește și degenează popoarele, tăindu-le drumul spre civilizație. Așa dar la noi cel mai stricăcios excitant alcaloid este tutunul.

Alcaloidul din tutun este *nicotina*, care în stare curată este un ulei greu și incolor, cu un miros pătrunzător. Nicotina se află în cantități diferite în diversele soiuri de tutun, după calitatea și gradul lor de fermentație. Ea se volatilizează, când arde tutunul și pătrunde deodată cu fumul în gâtul și în organismul fumătorului. În tutunul preparat, proporția de nicotină variază între 0,8 și 2,5 la sută din greutatea aceluia. Ea nu este absorbită toată de cel ce fumează, pentru că o parte considerabilă rămâne în mucuri, — de unde putem conchide, că cei ce fumează resturi de țigări, iau o bună doză de nicotină concentrată, — și numai restul, să zicem o treime, pătrunde în gura fumătorului.

De altfel nicotina, arzând tutunul, dă naștere la alte substanțe stricăcioase, cum sunt: amoniacul, cyanogenul, oxidul de cărbune, acidul sulfhidric și alte produse ale arderii necomplete, petrolină, lutidină, parvolină și colidină.

Nicotina este o *otravă* activă, și întrebuițarea ei poate produce o înveninare acută ori cronică, a cărei simptome sunt: greață, îmbătăre și dureri de cap, vomări, slăbiciune și tremurare de membre. Înveninarea acută arată și mai limpede aceste simptome, cum se întâmplă la cei mai mulți tineri cari fumează pentru întâia oară; dar tocmai de aceea nu este așa primejdioasă.

Vânătorii silesc câinii, cari mănâncă sau incolțesc vânatul, să înghiță un cartuș de praț. Acesta produce efectul unui vomitiv și-i desvață de naravul lor rău. Slavă Domnului, că vomatul și amețeala, cauzate de prima țigaretă, dau o bună lecție multor tineri! Însă, durere, mulți dintre cei ce voiesc a se arăta *bărbați*, sunt mai puțin rezonabili decât câinii de vânat. Dacă le-a trecut greața și amețeala, încep de nou.

FOIȘOARA.

Ajunul Crăciunului la răniiții noștri din Zagreb.

Pe veci întuneceții noiri sunt frații vârfului de munte.

A. Vlahuță.

Sfârșisem divina cântare: „Nașterea Ta, Cristoase Dumnezeul nostru” sârmanele noi trei Românce din Zagreb, cu lacrimi curgând șiroaie, — am aprins apoi candela sfântă și fiecare cu câte un pachet de cărțițe și țigaretă în mână am pornit în numele Domnului și al neamului adorat, cercat atât de greu, din cere facem parte, am pornit „la fii și frați“.

La rescrucerea străzei ne-am sfătuit: „Tu mergi în spitalurile mai apropiate, mamă, — spuneau ficele mele. „La școala de fete, la seminarul capitului și la școala capitului, iar noi, una la cel mai îndepărtat, la casarmă artileriei, și eu la spitalul surorilor de caritate, la al gimnaziului real, al Crucii Roșii, și pe unde vom mai putea ajunge”. „Mergem, dragă! apoi spune-le, tu la „ai tăi”, tu la „ai tăi”, că *sunt ai noștri*, dragii noștri! Că ce-ar dori și le-am putea face, cu dragă voie am face pentru ei“.

Așa ne-am despărțit, noi 3 străine aici,

ca să căutăm Româneșii noștri printre străinii din spitaluri.

Eu, intrând în spitalul școalei de fete mai întâi, întrebaiu de vechii noștri cunoscuți. „Sunt evacuați de 3 zile, unii prin Ljubljana, alții și mai departe”. O, dragii mei! cum le va fi Crăciunul? Fi-va singur fiștecăre? Fi-vor laolaltă? Mi-au devenit foarte dragi și ne leagă ceva sfânt de ei, ca și când o familie am fi! S'au dus! Fie Domnul cu ei! M'am îndreptat spre cancelarie, ca să văd indexul, să știu numele celor nou-soșiți, după nume. deși numele e scris cu K în loc de C și cu Cz în loc de C, ca să-mi știu Româneșii mei. În cancelariă am avut favorul a-l afla pe domnul Dr. Florian, medic militar, Român, care venit fiind cu o vulnerare la genunchiu de pe câmpul de război, s'a vindecat încâtva și face acum servicii aici. În spital. Îl știam om bun din comunicările răniiții, cari într'o zi nu de mult, cu ochii lucitori ne spuneau, că „eu în curând un doctor român. Ficele mele îl cunoșteau deja pe domnul Dr. Florian, căci era în spitalul lor”, eu însă de primadată acum, în ajunul Crăciunului, îl vedeam. Era în societatea unui Domn Neumann, care e filoromân, vorbește nițel românește și se interesează cu simpatie de răniiții noștri.

Foarte afabil dl Dr. a chemat pe un domn sârb, soldat, învățător în viața civilă, și după animate convorbiri despre „ai no-

ștri” i-am predat domnului învățător sârb cărțile pentru cei opt răniți, cari se aflau în spitalul instalat în școala de fete!

N'am avut mângăerea a'mi vedea aici nou-veniții mei răniți, căci înaintase vremea și ei erau risipiți prin mai multe odaie, scumoi mei. Remas-a deci, ca domnul Dr. și domnul învățător sârb să le tălmăcească miile mele doriri de bine la un Crăciun mai vesel și „acasă”, pe anul care vine, pe toți „anii mulți, cați îi vor mai trăi!“

Intrând apoi la spitalul seminarului capitular, la poartă aceeași comunicare. „Românii D-Voastră au fost evacuați acum 2—3—4— zile”. „Apoi alți Români sunt?” „Sunt în sala mare din parterre și în sala din al II-lea etaj”, îmi spunea cunoscutul meu, corporalul T. din Brașov, Sas, dar bun prieten cu Români mei. Astă vară era el singur, bolnav, între 28 Români dintr'o odaie, lăsat cu ei la rugarea lor.

Am intrat în sala din parterre. „Bună seară lui Ajun!” rosteam în sala, în care toți păreau a fi culcați cu capetele pe căpătâiu. „O, mamă! bună seară să dea Dumnezeu!”

De pe paturi de durere și întristare se ridicară capetele dragi române. „O, mamă!” Le-am spus urările mele de bine, marea mea iubire pentru ei, — i-am trebuit de cei de acasă și am ascultat, cu inima larg deschisă, toate câte au avut și au știut a-mi spune. Apoi le-am dat cărțile de rugă-

ciune și călindarele „Asociațiunii” comandate, cum am spus, pe banii unei Nemtoaice îndurerătoare. Cu ochii lor *buni de nedescris*, cu ochii specifice credincioși și încrezători românești, m'au privit, și câte unul s'aruta cu evlavie mișcătoare de copil nevinovat coperta cărțiiței, pe care era tipărit cu argint chipul Sfintei Preceste.

„Sus să avem inimile!”

Cu lacrimi șiroaie picurându-mi peste obraz le-am sosit această, le-am strâns, când mâna dreaptă, când mâna stângă, ori mâinile amândouă, dacă nu erau panzate, și am eșit sub oftatul lor elibăcător, ori sfâșietor: „O, mamă!”

Treacă ingerul de pace prin chilia Voastră! În al II-lea etaj era ceva cruză, din care nu mai puteam intra. Se făcuse seară. Seara de Crăciun! Spunea corporalul, că sunt cam puțini acolo, 3 ori 4 Români numai, și s'ar conturba poate liniștea celor bolnavi de alte neamuri, la ora înaintată, dar le va da el cărțițele cu dragă voie. Văzând și eu, că li se duceau vasele cu cioră în odaie, am înmanat corporalului nostru bun modesta dăruire, cu mii de binecuvântări pentru răniiții mei din al II-lea etajiu, spunându-le prin el, că voi veni într'una din zilele următoare.

(Va urma.)

Mai groaznic e, că efectul tutunului nu se arată totdeauna ca înveninare momentană și acută. Astfel fumătorul, crezându-se ferit de orice primejdie, e năpădit de o înveninare lentă și cronică, a cărei efecte nu apar decât rând pe rând și rareori sunt atribuite tutunului. Aceste înfrânit compromis sănătatea tinărului și despoindându-l de mijloacele care îi sunt indispensabile în lupta pentru existență, îi ascund perspectiva succesului. Să ascultăm dar părerea medicilor și specialiștilor, cari au supus unui studiu științific pustiirile tutunului.

Numai cincisprezece miligrame de nicotină dizolvate în apă și luate în timp de o jumătate de oră produc toate simptomele înveninării. Celelalte substanțe toxice ale tutunului n'au efecte atât de simțitoare. Fumând o țigară de patru grame, se introduce în organism dela 6—10 miligrame de nicotină și asta în timp de jumătate ori trei pătrăre de oră. Dacă fumatul nu produce totdeauna toate efectele înveninării, este a se atribui împrejurării, că numai o parte a fumului e înghițită.

Efectul imediat al tutunului este de creșterea sensibilității; el adoarme nervii motori și de aceea un bun observator va băga îndată de seamă, că fumatul îl liniștește. Fumatul este prin urmare foarte potrivit pentru lene și trândăvie, e cel mai bun mijloc de a omorî vremea fără nici un folos. Dar tinerii cari omoară vremea nu-și omoară oare și norocul?

Abuzul de tutun la orice vârstă, dar mai ales în tinerețe, are adeseori un efect dezastruos asupra nervilor și a inimii, și produce o boală numită de medici *nicotinizm cronic*. Fumătorii ațăță până la exces palpațiunile inimii. Acestea are de urmări neregularitatea pulsului, insomnia, pierderea poftei de mâncare, în sfârșit dureri de cap, leșin, turburarea văzului, slăbirea auzului și memoriei. Numai abandonarea țigării poate opri aceste efecte dezastruoase. Dar e rar cazul, când fumătorul poate să ajungă iarăși la o stare de tot normală.

Este drept, că toate aceste efecte atâră în mare parte dela *cantitatea* și dela *calitatea* tutunului; dar rol de căpetenie joacă în tot cazul *etatea* fumătorului. Toți igienisții sunt de părere, că e mare nebulie a fuma înainte de anul al șeptesprezecelea, iar până la douăzeci de ani permit numai o întrebuințare foarte moderată a tutunului.

Acest rezon are valoare pentru toate alcaloidele, mai mult pentru tutun, mai puțin pentru teie și pentru cafea; cu urmările fustele ale opiumului am spus, că nu ne vom ocupa. Vârsta adolescenței este epoca *desvoltării corporale* și tinărul în această epocă are trebuință de pofță de mâncare mare și de toate forțele digestive. Dar tutunul este dușmanul acestora. Fumătorii își slăbesc pofța de mâncare fumând, și-și îngreunează și mistuirea.

Nicotina este fără îndoială o otrăvă pentru inimă și pentru sistemul nervos central, cari au lipsă de toată vigoarea în epoca desvoltării și a muncii intelectuale grele. Tinărul adolescent are trebuință de *toate forțele sale*, ca să plăsmuiască și rezolveze problema vieții și să ajungă la izbândă. Prin urmare, ce mare nebulie comit tinerii, cari vrând să se arete bărbați, își prădează forțele absolute de lipsă spre a ajunge la adevărata *bărbăție* fizică, intelectuală și morală.

A *dă pe bărbatul*, o tinere, este mijlocul cel mai sigur de a nu fi niciodată bărbat! Lăsați țigara pentru oamenii oboșiți cari au trebuință de excitante; pentru bărbații cari se încovoie sub greutatea nevoilor individuale și sociale! Tineretul, care aspiră la *succese strălucite* n'are trebuință de alt excitant, decât de al sângelui său nobil și al imaginațiunii sale aprinse. Dar în schimb are trebuință de *toate energiile* ființei sale, iar tutunul pe aceste numai le slăbește!

† Zevedeu Mureșanu.

Miercuri în 10 Februarie n. s'a făcut aici în Sibiu înmormântarea remășișilor pământești ale regretatului protopresbiter Zevedeu Mureșanu al tractului Ilia. Sierul fusese dus încă Marți în biserică din suburbiul josenin, unde a fost așezat pe catafalca, în mijlocul bisericii. Mercuri apoi, la orele 2 s'a început în biserică actul famormântării. L'a celebrat domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu, asistat de protopresbiterii Dr. Ioan Stroia al Sibiului și Dr. Ioan Dobre al Devei, de preoții Ioan B. Boiu și Ioan Oțoiu și de diaconul Dr. Oct. Costea. În jurul sierului se afla îndurerată soția a reposatului, apoi fiica sa, doamna Veturia Triteanu și ginerele sev, domnul asesor consistorial Lazar Triteanu. Cei doi fii ai răposatului, aflători la mari depărțări, n'au putut sosi, ca se participe și ei la înmormântarea părintelui lor.

Biserica era plină de public sibian ales, domni și doamne, cari veniseră se de decedatului onorurile din urmă. După terminarea serviciului divin, domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu a rostit o cuvântare frumoasă, în care a arătat virtuțile reposatului și sbuciumările avute în viața aceasta, iar preotul Ioan Budoiu din Câmpuri-Surduc și-a luat remas bun dela decedatul șef tractual în numele clerului și poporului din tractul Ilia, reprezentat la actul înmormântării prin o delegație compusă din 11 membri.

Pe la orele 4 sierul cu rămășițele pământești ale regretatului Zevedeu Mureșanu, pe care erau depuse mai multe coroane, a fost așezat pe carul mortuar, tras de patru cai, și dus în cimiterul central orășenesc, unde a fost așezat în sinul pământului. Aci își doarme acum somnul de veci protopresbiterul Zevedeu Mureșanu. Odihească în pace, iar celor ce i-au stat aproape, trimită-le Ceriul mângăiere și alinare de durere.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători, „Intimpinarea Domnului”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea Mercuri la ora obicinuită.

Serbări aniversare. Ziua de 24 Ianuarie v. s'a serbat și în anul curent cu mare solemnitate în România întreagă. În orășelul modern Alexandria, din județul Teleorman, aniversarea unirii principatelor române sa serbat prin desvelirea monumentului, înălțat în memoria primului Domn ales al principatelor unite, Alexandru Ion Cuza. În Ateneul din București au rostit vorbiri patriotice domnii Barbu Delavrancea și N. Dumitrescu, doamnele Veturia Triteanu și Maria Herescu au cântat doine, ear dl O. Goga a cetit câteva din poeziile sale. — La Teatrul Național asemenea s'a organizat o serbare înălțătoare. Sâmbătă după amiază s'a ținut adevărată festivitate școlară, în care dl N. Iorga, profesor universitar, a cuvântat despre învățăturile ce tinerimea de astăzi are să câștige din faptele înaintașilor săi. Vorbitorul îndeamnă tinerimea la cumpătare, sârguință și iubire de țară, pentru a păstra și a mări patrimoniul lăsat de strămoși. După dl Iorga, artistul Nottara a recitat mai multe bucăți din autori vechi. La sfârșit corul elevilor a intonat cântecul Hora Unirii, de Alecsandri.

Bucurie familiară în casa domnișoarei. Arhiducesa Zita, soția moștenitorului nostru de tron, a născut luni în castelul dela Hetzendorf un băiat sănătos și vioinic. Primul copil al părechei moștenitoare este Francisc Iosif Otto născut în 1912, al doilea este Adelaida, născută în 1914. Noul născut a primit în botez numele de Robert Carol Ludovic.

Numiri. Domnul Dr. Pompeiu Micșa, judecător la tribunalul regesc din loc, a fost numit jude la tabla regească din Cluj. Tot acolo a fost numit jude de tablă și domnul Lakner Geza, jude de instrucție la tribunalul regesc de aici.

† Ernest Bournáz, profesor ordinar la gimnaziul superior reg. ung. de stat din Sibiu, a decedat subit Mercuri, în 10 Februarie n. în etate de 60 ani, și în anul 37-lea al activității sale ca profesor. Va fi înmormântat astăzi, Vineri în 12 Februarie, la orele 3 d. a. din capela rom. catolică a cimiteriului central orășenesc. Fie-i memoria binecuvântată!

Rugăciunea pentru pace. Guvernul francez totuși a admis să se cetească în Paris rugăciunea papală pentru pace, dar cu adausul cuvintelor că: în Franța nimeni nu cere o pace putredă.

Crucea militară. Camera franceză, cum se scrie din Paris, a votat o lege, prin care se înființează ordinul *Crucea militară*, pentru ofițeri, subofițeri și soldați, cari se disting în actualul război.

Eroul Vasile Budușan. În spitalul din Oșorheiul zăce cu o rană gravă la mână sergentul-major Vasile Budușan, dela regimentul 62 de infanterie, originar din Mociv, unde își exercită meseria ca măsurariu. În spital a primit Budușan medalia cea mare de argint, pentru vitejia sevărsită în Sârbia, unde rănit fiind capitanul și locotenentul companiei sale, a luat el comanda, și cu toate că rămăsese numai cu 18 soldați, căci ceilalți s'au răstăcut, a ținut nept vitejește dușmanului aproape 24 de ore, până a sosit ajutorul. Înălțimea dela Crupenji apoi el a urcat-o mai întâi și pentru aceasta e propus pe primească medalia de aur, care în curând va sosi și-i va decora pieptul.

Fostul domnitor srbanez în Carpați. În mijlocul trupelor germane, care se luptă în Carpați alături de ostașii noștri, se află și principele Wilhelm de Wied, fostul domnitor în Albania, împreună cu alți membri ai nobilimii înalte din Germania.

Despre garibaldiști prinși. Ziarele din Roma afirmă, că Germania intenționează să extradee Italiei pe toți garibaldiști prinși în Argoni. A produs nu puțin surprindere în Italia faptul, că răniți garibaldiști, ajunși în captivitate germană, sunt împărțiți de o îngrijire bună peste așteptare.

Târg de vite în Sibiu. așa zisa *Martia mare*, se va ținea în 16 Februarie n. Se atrage luarea aminte a cumpărătorilor și vânzătorilor asupra numitului târg de vite.

Cenzură prea aspră. Nu are nici un senz faptul, că cenzura șterge pasagii, ce nu stau în nici o legătură cu operațiile militare. De aceea redactorul Dulot, dela ziarul *Temps* din Paris, a făcut propunerea într'o ședință a ziarisților francezi, să se întreprindă pașii necesari la guvern, în scop ca cenzura politică să se sisteze fără amânare. — O procedură analogă n'ar strica să se întreprindă și la noi.

Renunțare. Cercuri berlineze bine informate susțin, că împăratul Wilhelm are să renunțe la o considerabilă parte a listei sale civile, — e vorba de patru sau cinci milioane de mărci, — în scopul de a veni în ajutorul celor nenorociți prin război.

Ioan Benea, soldat, de naștere din Seroafa, comitatul Hunedoarei, a fost pe câmpul de război și în primele lupte mari, date în luna lui August, a fost grav vulnerat. Un afurisit de glonț dușman i-a intrat în cap. Bietul bolnav își perduse vederea ochilor. Cinci luni și 9 zile a zăcut într'un spital din Zagreb, de unde apoi a fost transportat la Viena. Aci, într'un spital din Meidling a fost supus operației, care a succed pe deplin. Glonțele a fost scos din cap și rana e pe calea vindecării, iar bolnavul vede acum destul de bine cu ochiul stâng. Ochiul drept însă probabil că va rămânea întunecat pentru totdeauna.

Mișcarea muncitorilor. Partidul socialist britic, în ședința sa din 8 Februarie, a luat următoarele hotărâri: Partidul nu mai face propagandă în interesul recrutărilor pentru armată; partidul socialist britic ridică protest împotriva tarismului și împotriva aducerii azaților pe câmpul de război european.

Scriitorii pentru soldații din tranșee. Din scrisorile sosite dela soldați din tranșee s'a constatat, că oamenii stând mult timp în șanțuri izolati de lumea de acasă, adeseori se *plătisesc* în lipsa de hrană spirituală. Dacă ar avea cărți de cetit și câteva gazete, suspină soldații, ar suporta cu mult mai ușor ostenele. Pentru a veni în ajutorul harnicilor ostași, s'au asociat scriitorii din Germania, având fiecare dintr'înșii să trimită la fronturi câteva exemplare din publicațiile lor, potrivite pentru ostași. În curând tranșeele germane vor avea bibliotecile proprii. Eată un rezultat al războiului lung!

Sub ruine 25 de zile. În orașul italian Paterno, când cu marele cutremur dela 13 Ianuarie, a căzut sub ruine un bărbat cu numele Caiolo, pe care l-au găsit acolo tocmai după 25 de zile dela catastrofa, și a nume într'o stare *suportabilă*. Caiolo, un om de 39 de ani, s'a scutit sub o columnă, și în tot timpul cât a stat îngropat sub ruine, a trăit numai cu apă. Soldații, cari l-au scos de acolo, l-au dus cu automobilul până al Avezzano; unde însă Caiolo n'a mai avut trebuință de nici un ajutor, căci s'a coborât singur din automobil și a plecat pe jos mai departe.

Drame clasice în Constantinopol. Teatrul turcesc a stat până astăzi mai mult sub influență franceză, — ear limba franceză, cum știm, este limba domnitoare în comunicația cu orientul. Decând însă osmanii au văzut, că cei din tripla înțelegere, și rușii în deosebi, sunt dușmanii de moarte ai porții otomane, și-au îndreptat interesul spre Germania și spre cultura ei. Turcii încearcă acum să introducă dramele clasice germane pe scena teatrului din Constantinopol. Prima piesă de felul acesta, reprezentată pe curând în capitala turcescă, este tragedia lui Schiller, *Hofii*, a cărei premieră s'a jucat înainte de asta cu 133 de ani la Mannheim. Rolul lui Carl Moor l-a tălmăcit Burhaneddin bey, care a făcut și traducerea în turcescă a dramei schillerane. Publicul i-a făcut ovațiuni entuziaste. Alte drame clasice și piese moderne germane vor fi asemenea traduse și reprezentate în teatrul amintit.

Dumnezeu să o pedepsească! O persoană, care a sosit nu demult din capitala Germaniei, povestește: În săptămâna trecută am umblat prin Berlin. Nu există neamț, care să mai aibe cât de puțină simpatie pentru națiunea engleză. Din contră, ura și disprețul se manifestă aproape la tot pasul. Astăzi nemții Berlinului, când se întâlnesc, nu-și mai dau bună ziua sau bună seara, ci rostesc următoarea salutare: *Gott strafe England!* (Dumnezeu să pedepsească Anglia!). Răspunsul e: Să o pedepsească! În epistole și în alte scrisori cuvintele din urmă sunt earăși: *Gott strafe England!* În restaurante se rostesc aceleași vorbe, decăteori oamenii ciocnesc paharul. Soldații și ofițerii zic tot așa.

Dela spitalul militar. A murit Mercuri glotașul Ilie Stanciu, din Loman comitatul Sibiu, în etate de 38 ani. Va fi înmormântat astăzi, Vineri, la ora unu și jumătate după ritul greco-catolic, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc. Mercuri a murit infanteristul *Törör Elek*, din comuna Szalafő, comitatul Vas. Va fi înmormântat astăzi, Vineri, la orele 2 și jumătate, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc. A murit infanteristul *Paul Neuberger*, din comitatul Moșon, și va fi înmormântat astăzi Vineri, la ora unu și jumătate, după ritul romano-catolic, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc. A murit infanteristul *Johann Nischmaier* din Austria de sus, și va fi înmormântat astăzi Vineri, la orele 3, după ritul romano-catolic, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc.

Mulțămită publică.

Neputând mulțumi în particular la toți amicii și cunoscuții de aici și din depărtare, cari au binevoit a-mi adresa cuvinte de mângăiere și condolare din incidentul pierderii iubitului meu soț Dr. At. Marienescu, vin pe această cale a le mulțumi pentru manifestările de stimă ce au arătat față de defunctul.

Sibiu, 10 Februarie 1915.

Văd. Anna Marienescu.

Teatru.

(x) *Wilhelm Tell* este, între dramele lui Schiller, lucrarea cea mai perfectă, scrisă la 1804, cu un an înainte de moartea autorului.

Cu toate acestea drama, care glorifică libertatea și osândește tirania, nu s'a bucurat nicicând de succesul șgomotos, obținut bunăoară de Fecioara de Orleans sau de Hoții marelui dramaturg clasic.

În *Wilhelm Tell* se desfășoară însușirile unui popor muncitor și pacinic de păstori din munții Elveției. Poporul acesta trudit se aprinde greu la răscoală. Dar aprins odată, nu se stânge, până ce nu moare sau iese biruitor.

Reprezentăția de Joi seara, în care a avut de lucru aproape toată trupa, a mers, în general, destul de bine. Eroul legendar elvețian a fost jucat de dl *Eitel*. Indemnatie ca totdeauna; ear guvernatorul tiran Gessler, în mâinile dlui *Nelson*, a găsit un interpret de seamă ca joc și mască.

Pe Sâmbătă, în 13 Februarie, este anunțată *Porunca a patra*, dramă din popor, în 4 acte de L. Anzengruber.

Economie.

Impărțire de sămânțe de nutrețuri măiestrite.

Cu toate că din cauza războiului n'am putut să ținem anul trecut adunarea generală a Reuniunii, care să voteze budgetul pro 1915, credem că facem bun serviciu economilor noștri, dacă *vom împărți* în mod gratuit și în primăvara de față între membrii noștri, doritori de a cultiva nutrețuri măiestrite, *sămânțe de trifoiu, de iufertă și de napi de nutreț*, cu rezerva aprobării ulterioare a prețului de cătră adunarea generală.

Membrii noștri să-și înainteze deci la subscrisul comitet cererile în acest scop, cel mai târziu până la 3 Martie n. c.

Membrii împărțiși anii trecuți cu asemenea sămânțe să ne facă raport detaliat despre modul de purcedere la cultura acestor plante și despre rezultatul obținut.

Sibiu, 7 Februarie n. 1915.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucașa
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Nr. 40/1915. 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune, pe lângă parohul Ion Frâncu din parohia Cetea (cl. III.) se escrie concurs cu termen de 30 zile, dela această primă publicare.

Venitele sunt: jumătate din cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrierilor reglementare — în o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta și predica.

Alba-Iulia, 23 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial român ortodox al tractului Alba Iulia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Nr. 32/1915. 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna **labenița**, protopresbiteratul Reghinului, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar: 600 coroane dela comuna bisericăscă, iar restul până la suma cerută de lege, din ajutorul de stat, care se va asemua alesului pe temeiul documentelor sale, după ce fostul învățător a beneficiat de acel ajutor.

b) Cuartir în edificiul școlii.

c) Lemne de foc 3° stângini, eventual relut de 20 coroane.

d) 3/4 jugăr grădină de pomărit, pe care învățătorul ales e obligat să o cultive.

Învățătorul ales e îndatorat a instrui și a conduce corul de elevi și de adulți în toate

Duminecile și sârbătorile în biserică, să conducă și școala de repetiție.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții spre a se face cunoșcuți poporului se vor prezenta într-o Duminecă ori sârbătoare la biserică.

Reghinul-săseșc, 20 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Reghinului în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Vasilie Duma
protopop.

Nr. 15/1915. 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia **Craiva** (cl. III.) se escrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venitele, cu întregirea prescrișă dela stat, sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrierilor reglementare, — în o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba Iulia, 22 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial român-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiu:**

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2-50 cor. + porto 20 bani.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei dela cor. — 40 in sus	Toți artiile în aur veritabil de 14 carate, cu veritabile briliante, diamante, pietrișeumpe, după greutate, cât se poate de ieftin.
" " " broșe și acățătoare (juju) " " — 40 "	Cele mai fine corfe de argint de China, dela cor. 180 in sus
" " " ceasuri " " 4— "	" " " vase de flori " " 180 "
" " " brățare și nasturi " " — 50 "	" " " decorații de lucruri de lux, decorații de mașă și pereți, tacâmuri Bendorfer și Cristofle, în alegere mare și cât se poate de ieftin.
Bastioane de preumblare și de călărit de argint sau montate cu argint " " 3— "	Fiecare obiect de aur și argint e probat și examinat oficios, și provăzut cu insignia oficioasă. Afară de acia se garantează și în scris pentru veritabilitate.
De argint veritabil lanțuri de ceas " " 130 "	Mai departe recomand ceasuri de buzunar de nickel, otel, golding, argint nou " " 2-50 "
" " " tabachere " " 8— "	Ceasuri de perete " " 3— "
" " " tacâmuri o-biecte de lux, decorație de masă de tot felul cât se poate de ieftin după greutate.	
Aur verit. 14 carat inele, cercei lanțuri de ceas " " 14— "	
" " " ceasuri de dame " " 15— "	
" " " brățare " " 12— "	
" " " acățătoare (juju) " " 4— "	

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprîjinul Onoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericeale, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cisnăd'ei Nr. 3. (2) 10-24

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.**Biblioteca Teatrală**

edată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bacătăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Pacățian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patrologuri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Anare Mycho, Glorie postuma, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Ștefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteline, Invingeri strălucite, piesa într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorei. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei tezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creanga, de Radu Frișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Porinile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2-3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4-5-6. I. I. N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 70 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7-8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51-52-53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54-55-56. Bulgarii, Foloasele Chimiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57-58-59. Apărarea Națională, Rușii și Sgârzenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7-8-9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stamboulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Laponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțioșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131-132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I-II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribeagul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Saltikow-Șcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. A. Cazaban, Rozica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143-144. Camille Cocuand, Suferințele Vulturășului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărian, Fara noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oameni Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamarune, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emma Tautier, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hago. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacolnot, Vânătorii de robi deaungul Nilului albasira. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Eurie IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863-864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865-866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diferite oc-zii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867-868. Ioan Raskin, Comori și Grădini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenișescu, Pui de Lei, poezii eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotnița. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, povești și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874-875. Paul Bourget, Dureroasa Enigma. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876-877. Dem. Mladenovici-Damed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesionișii. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879-880. Alfred de Musset, Emelina Margot, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 888-889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Salustiu, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891-892. I. Budai-Deleanu, Țiganiada, poemă eroic-comică în 12 cântari. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turgheneș, Anciar sau Arborele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castaliei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cebov, Farmacista, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană